

GOIGS A SANTA TERESA DE JESÚS

Amb un fibló adamantí
transverberau la quimera,
oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

Àvila, la ben reclosa
i amb torres velles de sol,
se us badà com una rosa
i engronsà el vostre bressol,
perquè us poguéssiu obrir
al goig de la vida austera,
oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

La vida cavalleresca
us semblava sucre i mel,
fins que triàreu la bresca:
les set posades i el cel,
igual que elegeix el pi
la pintada cadenera.
Oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

Dels nats reures i mates
deixàreu llur agre-dolç,
espolsant-vos les sabates
per no endur-vos-en la pols
i un agosarat camí
us féu monja viatgera.
Oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

El Carmel, horta tancada
que es mostra ple d'eixutor,
vol l'exquisida rosada
que abans tengué en abundor
i el carmelità camí
la vostra reforma espera.
Oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

Per això l'ampla Castella
recorreu amb pas lleuger
i, anella darrera anella,
eixamplau l'antic verger,
on la flor del gessamí
omple d'estels la falguera.
Oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

Ja reclosa, ja guarnida
—brillant en l'or encastat—
vós, com Ramon Llull, la vida
voleu donar per l'Amat
i un cant gairebé diví
del fred en fa primavera.
Oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

Amb ànima cristal·lina
i reflexos d'argent viu,
plena de santa metzina
moriu perquè no moriu,
perquè ja de bon matí
vostre cor la tarda espera.
Oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

El Paràclit, com un lladre
trencà el retxat protector
i us deixà en la vostra quadra
el cor traspasat d'amor.
La fletxa encara és aquí
que s'afica, falaguera.
Oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

Dins Mallorca, l'encisera
que dins la mar blava es fon,
vós hi teniu la primera
església que us alça el món
i que arreu va fer lluir
vostra santa clarandera.
Oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

Tenen convents de vostre Orde
Binissalem i Ciutat,
perquè Mallorca no és sorda
a la veu del vostre Amat
i a tothora vol seguir
la pietat verdadera.
Oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

Feis que enguany, quart centenari
de la vostra humana mort,
ens obri el nostre calvari
el camí que ens mena a port;
feis que el poble mallorquí
en la fe no es faci enrera.
Oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

Ompliu de flors el jardí
i de fe l'amor sincera,
oh Teresa, serafí
que el Paràclit transverbera.

Lletra: Llorenç Moyà i Gilabert de la Portella.

Música: Enric Prats i Martí.

Vl. Pregau per nosaltres, santa Teresa de Jesús.

Rl. Perquè siguem dignes de les promeses de Jesucrist.

PREGUEM

Santa Teresa, doctora / i mística per igual, / eixarmau la flor del mal / que a poc a poc ens acora / i quan l'hora traïdo-
ra / ens tregui l'alè del pit, / feis que de virtuts vestit / l'alè es badi a l'alba clara / i així amb vós alabi el Pare, / el Fill i el Sant
Esperit. Rl. Amén.

NOTA HISTÒRICA

Santa Teresa de Jesús nasqué a Àvila el 28 de març del 1515, filla de D. Alonso Sánchez de Cepeda i de D.ª Beatriz de Ahumada. Quan tenia 7 anys fugí de casa amb el seu germà Rodrigo, amb la intenció d'anar a «terra de moros» i rebre el martiri per Jesucrist; però un oncle seu els va sorprendre a les portes de la ciutat i els féu retornar.

Morta la seva mare, s'encomanà com a filla a la Verge Maria. El 1531, als 16 anys, entrà d'educanda al monestir d'agustines de Santa Maria de Gràcia. El 2 de novembre del 1535 —amb l'oposició del seu pare— ingressà com a postulanta al monestir de l'Encarnació, de monges carmelites; un any després vestí l'hàbit i a l'any següent va professar.

Patí una greu malaltia que l'obligà a abandonar temporalment el monestir, però es va restablir totalment. Ella atribuï aquesta curació a la intercessió de sant Josep, per la qual cosa a partir de llavors fou una devota fervent i gran apòstol del sant patriarca.

El 1554 tingué lloc la seva «conversió» definitiva, propiciada per la contemplació d'una imatge de Crist nafrat i la lectura de les *Confessions* de sant Agustí. Des d'aleshores la seva unió amb Déu fou tan elevada que freqüentment experimentà fenòmens místics, com visions sobrenaturals, èxtasis... i en algunes ocasions la transverberació del seu cor. Es va entrevistar dues vegades amb sant Francesc de Borja, el qual li assegurà que el seu esperit era de Déu.

Ja en plena maduresa, als 45 anys d'edat i com a fruit d'una intensa evolució espiritual, Teresa de Jesús decidí abraçar una vida carmelita més perfecta, és a dir, un retorn a la Regla primitiva de l'Orde: viure en soledat, mortificació i oració en un grup petit i selecte. En la realització d'aquest projecte rebé l'ajuda i l'aprovació dels seus confessors, especialment de sant Pere d'Alcàntara, que influí en la determinació de la pobresa absoluta.

El 24 d'agost del 1562 s'inaugurà el monestir de sant Josep a Àvila, el primer de la Reforma; vestiren l'hàbit quatre novícies descalces i hi va assistir la Mare Teresa. Si bé ella no hi pogué viure fins al mes de desembre, i en fou elegida priora a principis de l'any següent.

El 28 de novembre del 1568 es va fundar a Duruelo el primer convent de frares reformats. Fra Antoni de Jesús i sant Joan de la Creu passaren de carmelites calçats a descalços; el segon arribà a ser col·laborador de la santa i pare de la Reforma.

L'obra de santa Teresa no sempre fou ben acceptada per tots, sorgiren dificultats, contratemps, calúmnies..., fins i tot va ser perseguida per la Inquisició; però ella —dona de caràcter, sempre fidel a l'esperit de Déu i a l'Església— seguí endavant, de tal manera que va fundar fins a desset monestirs de carmelites descalces.

En quant als seus escrits, són considerats com a obres mestres de teologia espiritual que converteixen la santa en una de les majors autoritats en el camp de l'espiritualitat. Sobresurten per la seva importància: la *Vida*, *Camino de Perfección*, *Moradas*, *Fundaciones* i les seves cartes.

El 4 d'octubre del 1582 la Mare Teresa de Jesús morí en el convent d'Alba de Tormes, complaguda d'esser «filla de l'Església».

Va ser canonitzada pel papa Gregori XV el 12 de març del 1622, juntament amb sant Isidre Llaurador, sant Ignasi de Loiola, sant Francesc Xavier i sant Felip Neri. El 18 de setembre del 1965 el papa Pau VI la va nomenar patrona dels escriptors espanyols, i el 27 de setembre del 1970 el mateix papa la proclamà doctora de l'Església universal, essent la primera dona que rebé aquest títol.

Les carmelites descalces fundaren un monestir a la Ciutat de Mallorca l'any 1617. La fundadora va ser Sor Elionor Ortiz i Girard, i per aquest motiu vingueren dues monges professes de Guadalajara. La primitiva església d'aquest monestir fou la primera que es dedicà a santa Teresa de Jesús, quan encara era beata. Normalment les monges són conegudes com les «Tereses».

El 24 d'agost del 1961 les carmelites descalces varen fundar un altre monestir a la vila de Binissalem.

Per altra banda, l'any 1923, els frares carmelites descalços també vingueren a Ciutat i s'establiren a la barriada de Santa Catalina, assumint la fundació dels germans terciaris carmelites, feta pel P. Francesc Palau en el segle XIX.

Francesc Salleras i Juan